

DUITSLAND

EEN TOPDAG IN HET
**TEUTOBURGER
WALD**

Als je over de A1 de Duitse grens passeert is het nog zo'n 150 kilometer naar het Teutoburger Wald. In het jaar 9 na Christus versloeg Hermann de Cheruskaan hier met zijn verenigde Germaanse stammen drie Romeinse legioenen. Hij maakte daarmee zoveel naam dat er nu zelfs een fiets- en wandelroute naar hem is vernoemd: de Hermannsweg. Die willen wij weleens uitproberen.

TEKST & FOTOS EDWIN HAAN

➤ In het vroege voorjaar word ik gebeld door Wouter Vincent van Riesewijk Tweewielers uit Deventer. Hij is, samen met zijn collega Jan Zwiers, van plan een leuk fietsevenement voor gravelaars en mountainbikers te organiseren; in één dag een groot deel van de Hermannsweg fietsen. De deelnemers worden door de bekende Wielerbus (touringcar + aanhanger) bij de start gedropt en bij de finish weer opgehaald. Voor ravitaillering onderweg wordt gezorgd en Wouter vraagt zich af of er misschien iemand van de *Fiets*-redactie mee wil om verslag te doen. Het is nog nat en koud als hij me belt en ik heb grote nood aan zon, blote benen en mooie uitzichten, dus hap ik snel toe.

Later verdiep ik me wat meer in de route en vraag me af waar ik nu eigenlijk 'ja' tegen heb gezegd. De afstand valt nog mee, we slaan een stuk over aan zowel het begin als het eind van de route. Zo komen wij tot 102 in plaats van 156 kilometer, maar er zitten alsnog bijna 3000 hoogtemeters en loeisteile stukken in. Aan de reviews te zien is het hier en daar ook flink technisch. En omdat de bus om zes uur vanuit Deventer vertrekt, moet ik al om half vijf in de auto zitten. Maar belofte maakt schuld en zo sta ik op zaterdagochtend in het pikkedonker in een verder nog uitgestorven straat mijn gravelbike en de rest van mijn fietsspullen in de achterbak te leggen.

Onderweg naar Deventer piept er langzaam wat daglicht door, bij de winkel van Riesewijk Tweewielers aangekomen

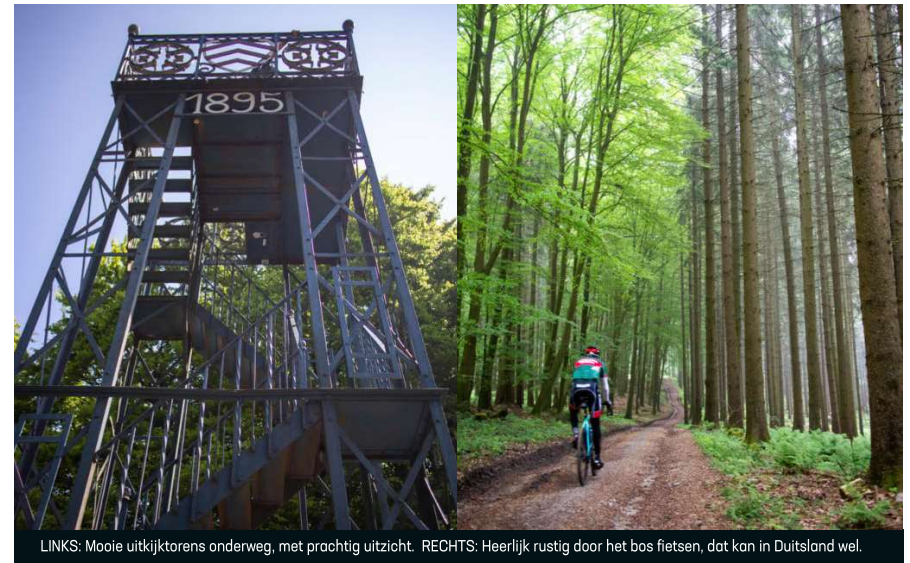
valt me direct op dat er veel mountainbikes zijn. Was mijn gravelbike wel de juiste keuze? Pim Goos van de Wielerbus is al druk bezig de aanhanger te vullen met alle fietsen. Ik meld me present bij Wouter en kruip snel de warme bus in. Volgens het weerbericht krijgen we een schitterende dag, maar zo vroeg in de ochtend is het nog best fris.

FIJN CONCEPT

Ik zou hier best aan kunnen wennen. Lekker relaxed naar de start gebracht worden, bakje koffie, taartje erbij en een kwartiertje voor aankomst proviand en reservespullen voor de dag bij elkaar sprokkelen uit mijn tas. Om half negen parkeert Pim zijn bus bij het startpunt in Bad Iburg. Fiets-schoenen aan, computer laden met de route en we gaan los. In totaal zijn we met ruim dertig fietsers. Het niveauverschil is groot en dus valt de groep al op de eerste klim uit elkaar. Ik weet hoeveel hoogtemeters ik nog voor mijn kiezen krijg en kies mijn eigen tempo. Verstand komt met de jaren!

De tocht voert ons richting het zuidoosten, tot aan Leopoldstal, en onderweg doen we nog even de grote stad Bielefeld aan. De route gaat voornamelijk over onverhard wegdek en de hoogtemeters verzamelt je allemaal op klimmetjes die vanuit het dal tot de top nooit hoger worden dan 400 meter. Je rijdt ook delen over de 'bergkammen', voor zover je daar bij deze hoogte van kunt spreken.

De dag begint wat mistig, best mooi om in de stilte door

LINKS: Mooie uitkijktorens onderweg, met prachtig uitzicht. RECHTS: Heerlijk rustig door het bos fietsen, dat kan in Duitsland wel.

LINKS: Beeld van Hermann de Cheruskaan. RECHTS: Alle fietsen gaan in de bekende Wielerbus.

IK WEET WAT ME TE WACHTEN STAAT EN KIES MIJN EIGEN TEMPO. VERSTAND KOMT MET DE JAREN!

een groen en zilver bos te fietsen. We delen de route met wandelaars, maar dat zijn kennelijk niet zulke vroege vogels want ik kom het eerste uur geen mens tegen. De eerste paar klimmen waren nog goed te doen, maar nu sta ik voor een steile muur met losliggende stenen en veel boomwortels. Op een MTB had ik het misschien net gered, maar met mijn gravelbike haal ik het niet. Uitklikken en een stukje lopen dan maar. Gelukkig is het geen wedstrijd en heb ik de hele dag nog voor me. Het zal niet de laatste klim zijn die ik niet op de fiets bovenkom.

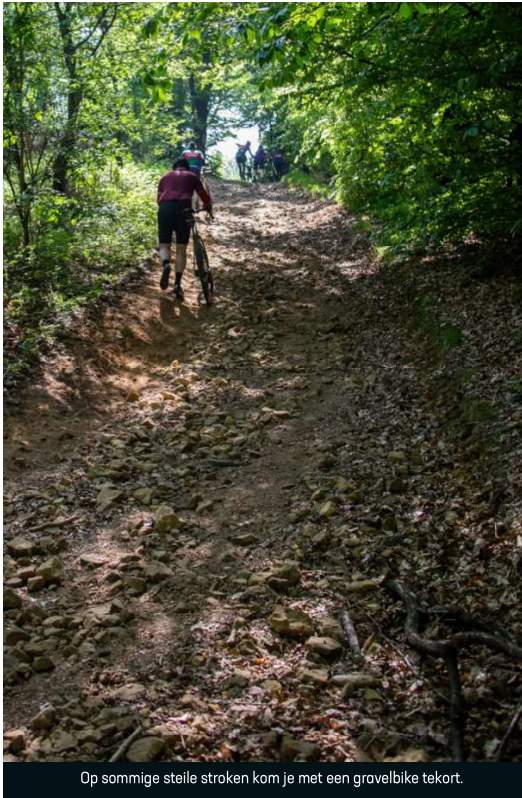
Ik rijd langs een uitkijktoren en besluit even te stoppen en 'm te beklimmen. Het is nog steeds mistig en de wind voelt koud aan. Boven blijf ik mijn energie dan ook onnodig verspild te hebben, want ik zie niet veel meer dan wolken.

Een eind onder me zie ik nog net twee deelnemers langsrijden, maar ook zij verdwijnen snel in de mist.

ZON EN UITZICHT

Misschien had ik even moeten wachten, want na een paar kilometer op de fiets wint de zon het dan toch van de mist. Groen wordt groener en boven op een klim is er nu wel uitzicht over het dal. Het is mooi hier! Dat vinden de eerste wandelaars ook. Ze gaan ongevraagd even aan de kant, hoewel het pad breed genoeg is voor ons allemaal. *Vielen dank!* Een volgende uitkijktoren geeft al een veel mooier uitzicht.

De route staat in mijn fietscomputer, maar ik had ook gewoon de bordjes met de H erop kunnen volgen. De hele Hermannsweg is goed uitgetijld en te volgen zonder gps.

Op sommige steile stroken kom je met een gravelbike tekort.

MET MIJN GRAVELBIKE HAAL IK HET NET NIET. UITKLIKKEN EN LOPEN DAN MAAR

Jan en Wouter hebben de route echter vooraf verkend en een paar echt technische passages geschrapt in onze tocht. Gelukkig piept de fietscomputer zodra ik van de route afwijk, toch handig zo'n ding.

Na 44 kilometer kom ik aan bij de eerste verzorgingspost. De snelste mannen staan hier net hun laatste hap sportreep weg te spoelen met cola, vandaag natuurlijk geen *zero!* De calorieën vliegen eraf met al dat klimmen. Ik neem even de tijd om bij te tanken en babbel wat met de andere deelnemers. Het is best een lastig parcours om bij elkaar te blijven. Vanwege de steile stroken zijn de verschillen bij het klimmen groot en ook zit er nogal wat variatie in handigheid bij het afdalen. Zo kom ik gedurende de dag steeds dezelfde gezichten tegen. Ik klim wat langzamer en haal ze in de afdaling weer in, toch gezellig als je af en toe met anderen bent. Er zitten hier en daar afdalingen in die ik graag op de MTB had gedaan. Ze zijn prima te doen met een gravelbike, maar ik knijp dan toch even wat eerder in de remmen.

DE STAD IN

We rijden nu het Östlicher Teutoburger Wald in, nog een stukje natuurschoon voordat we Bielefeld bereiken. Dat is even een vreemde gewaarwording na alle rust van de

afgelopen uren. Het centrum is redelijk druk, dus ik doe nog wat rustiger aan. Bielefeld lijkt me best een mooie stad, maar ik ben pas op de helft en neem dus geen tijd om even rustig rond te kijken.

Via een mooi stadspark gaan we de stad weer uit. Na een vijf kilometer lange, heerlijk lopende klim rijd ik weer boven op de bergrug. Het uitzicht is weids en de vele Duitse wandelaars die ik hier passeer blijven heel relaxed. Als ik een gezin inhaal op een steil stuk, zegt de *Mutti* in het gezelschap: "*Ohne!* *Das sieht man kaum mehr!*" Ja *Fräulein*, we doen alles op eigen kracht vandaag. In Nederland zijn we nog wat minder van de e-bikes dan in Duitsland. Ook al lijkt zo'n steuntje in de rug me af en toe best lekker. Zeker als ik in het kleine dorpje Oerlinghausen een loeisteil, maar oh zo prachtig kasseienweggetje opgestuurd word. Gelukkig is het droog en kan ik af en toe het gootje naast de weg pakken, zo kom ik toch weer zonder voet aan de grond boven.

AFTERPARTY

De route heeft zijn naam te danken aan de heldendaden van Hermann de Cheruskaan. Hij hakte hier tijdens de Slag bij het Teutoburger Wald zo'n 18.000 Romeinse soldaten in de pan. Publius Quinctilius Varus, die het bevel voerde over de

drie Romeinse legioenen, maakte daarna uit schaamte een eind aan zijn leven. In Detmold, op zo'n 80 kilometer in de route, fiets je langs het indrukwekkende *Hermannsdenkmal*. Een gigantisch standbeeld van de Cheruskaan, hij kijkt uit over zijn voormalige slagveld.

Tien kilometer verderop kom ik bij de *Externsteine*, een formatie grillig gevormde zandstenen aan een prachtig meertje. Die stenen staan hier al 120 miljoen jaar! Ik ben niet de enige die het hier mooi vindt, het is druk met fietsers en wandelaars. Hier is het echt zaak even gas terug te nemen. Dat komt ook wel uit, want ik begin mijn benen zo langzamerhand wel te voelen. Gelukkig komt de finish in zicht. Het officiële eind van de Hermannsweg ligt boven op de meest oostelijke berg van de bergrug, de *Velmerstot*. Voor ons ligt de eindstreep bij de lokale gymzaal in *Leopoldstal*, een klein dorpje aan de voet van die berg.

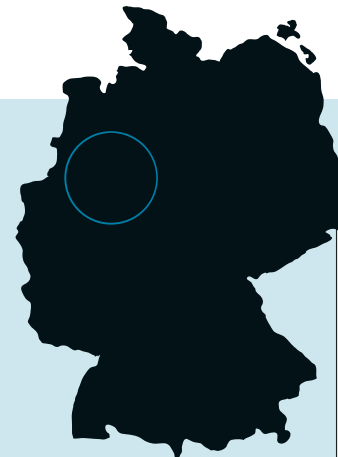
Wouter en Jan hebben geregeld dat we hier kunnen douchen en er is een kleine afterparty ingericht. Met een tentje, muziek en om de dag af te sluiten komt er ook nog een Hollandse snackkar voorrijden waar iedereen onbeperkt drinken, friet en snacks kan halen om de verloren gegane calorieën weer aan te vullen. Dat is leuk geregeld! Als ik

aankom zitten er al wat finishers en terwijl we stoere verhalen over onze dag uitwisselen druppelen er steeds meer deelnemers binnen. Zonder uitzondering met een grote lach op het gezicht, want wat was dit een topdag!

VOOR HERHALING VATBAAR

Zo denken de mannen van Riesewijk er ook over, want er zijn al plannen om dit volgend jaar nog eens over te doen. Dit soort kleinschalige initiatieven vinden we ontzettend leuk. Te groot moet je dit ook niet willen maken. Nu vinden de wandelaars het allemaal nog wel leuk, die fietsers voor wie ze af en toe plaats moeten maken. Maar als je hier met 500 mensen komt aanzetten gaat die lol er waarschijnlijk snel af.

Om zeven uur komt Pim voorrijden met zijn *Wielerbus*. De terugweg kost een uurtje extra, daar deden we op de fiets toch een stuk langer over. Aan de stilte in de bus is te merken dat zo'n lange dag op het zadel er flink inhakt, hier en daar wordt stiekem een uiltje geknapt. Maar pas nadat bekend is gemaakt wie het verborgen segment het snelst heeft beklommen. Volgend jaar ben ik er graag nog een keer bij, dan neem ik alleen wel een mountainbike mee.

REISINFO HERMANNSWEG DUITSLAND BESTEMMING

De Hermannsweg is onderdeel van de *Hermannshöhen*, waar ook de *Eggeweg* toe behoort. Het is een langeafstandswandelpad, waar ook op gefietst mag worden. Houd rekening met elkaar en pas je snelheid aan.

AFSTAND VANAF UTRECHT 285 KM
STARTLOCATIE BAD IBURG
FINISHLOCATIE LEOPOLDSTAL
ROUTE 102 KILOMETER
HOOGTEMETERS 2882

MEER INFORMATIE

nl.hermannshoehen.teutoburgerwald.de
riesewijk.nl
wielerbus.nl